Memo raad

Onderwerp
Vastgesteld ontwerp programma archeologie

Agendanummer

Datum
22-11-2023

Van
College van B&W

Zaaknummer
018452068

Inleiding
Het grondgebied van de gemeente Urk is vanwege onze geschiedenis rijk aan archeologie. Dit betekent dat er, tijdens ruimtelijke ontwikkeling, een kans is om archeologische resten aan te treffen. De zorgplicht rondom archeologie ligt bij de gemeente en archeologie is van maatschappelijke meerwaarde. Het actueel houden van onze visie op dit thema is dus ook onze taak. Ter actualisatie hebben we, in de geest van de komende Omgevingswet, een concept ontwerp programma archeologie opgesteld. Het concept programma bestaat uit een tekstueel gedeelte en 2 kaarten: de archeologische verwachtingenkaart en de archeologische beleidskaart.

Bij de totstandkoming van dit programma hebben we inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden betrokken, conform onze vooraf vastgestelde participatieaanpak (zie ook “participatie”.

De meest opvallende wijzigingen ten opzichte van het huidig beleid zijn:

- Het hele grondgebied van Urk beschikt nu over een geactualiseerd kader.
- Voor het oude dorp is er een iets strenger regime (waarde archeologie 2) voorgesteld, voor een de rand/grens van het voormalige eiland iets minder streng (waarde archeologie 3).
- We gaan nu uit van een integraal afwegingskader. We wegen het archeologisch belang af tegen de andere belangen en opgaves die we als bestuur hebben. Op basis van die integrale afweging besluit het college over omvang en intensiteit van archeologisch onderzoek.
- Met dit programma geven invulling aan het thema ‘het beschermen, ontwikkelen en beleefbaar maken van cultuur en erfgoed’ uit onze Omgevingsvisie (2021). Het ‘beschermen en behouden van het Urker cultureel erfgoed’ krijgt vorm doordat de we een betere, meer nauwkeurige archeologische verwachtingskaart hebben. De twee andere hoofddoelen ‘erfgoed als inspiratiebron laten dienen voor toekomstige ontwikkelingen’ en ‘het beleefbaar maken van erfgoed’ krijgen vorm waarbij Het Verhaal van Urk is uitgewerkt in een archeologie-agenda en ook is omgezet naar een aantal concrete voorstellen op welke wijze archeologie beleefbaar kan worden gemaakt in de nabije toekomst.
- De introductie van een archeologie-agenda. Onze archeologie-agenda laat zien op welke wijze wij het archeologisch onderzoek willen (laten) uitvoeren: we geven richting aan archeologische bedrijven wat er wel en ook wat er niet moet worden onderzocht.

Wat willen we bereiken

Doel van het archeologiebeleid is:

- grip krijgen op het archeologisch proces
- beter kunnen sturen op kosten (efficiënt onderzoek)
- zorgen dat een onderzoekslast, indien onvermijdbaar, ook maatschappelijke relevantie oplevert.

Uitvoering

We hebben dit ontwerp programma vastgesteld. Nu brengen we het in procedure: we leggen het als ontwerp document voor een ieder ter inzage (toepassing art. 3.4 Awb). Gedurende 6 weken kan een ieder haar of zijn zienswijze over het ontwerp programma bij ons kenbaar maken. Eventuele zienswijzen worden door ons voorzien van commentaar en bij het voorstel tot vaststelling door ons in de besluitvorming betrokken. Na definitieve vaststelling zijn we als gemeente in bezit van een actueel kader.

Aansluitend maken we ook een zogenaamd ”paraplu-bestemmingsplan archeologie”. Hierin worden alle uitgangspunten en regels ruimtelijk vertaald naar regels in een bestemmingsplan. Als we dat doen geldt het geactualiseerde kader (lees: het vastgestelde programma archeologie) direct bij vergunningverlening, waar het uiteindelijk mede om te doen is.
Het ontwerp parapluplan archeologie willen we nog in 2023 ter inzage leggen. Dan kunnen we nog gebruik maken van het bestaande recht van de WRO. Dat is qua planning ambitieus, maar niet onhaalbaar. Uw raad stelt uiteindelijk dit bestemmingsplan vast. Een voorstel hiervoor volgt te zijner tijd.

Participatie

We hebben het programma opgesteld zoals vooraf beschreven in onze aanpak participatie (zaaknummer 018440244, besluit college d.d. 31-1-2023). Participatie is een belangrijk en bovendien wettelijk verplicht onderdeel van de totstandkoming van het gemeentelijk beleid. Door de toegepaste participatie is ons kader kwalitatief beter geworden, want inwoners en ondernemers, maatschappelijke organisaties, etc hebben met kennis van de directe leefomgeving inhoudelijk bijdragen.

Bijlage(n)

- Ontwerp programma archeologie
- Ontwerp beleidskaart archeologie
- Ontwerp verwachtingenkaart archeologie